

NPF-säkra Nackas skolor

2020.11.13

NPF står för neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, något som många barn har att kämpa med i sin skolvardag. Vänsterpartiet har tidigare skrivit en motion om behovet av att NPF-säkra skolorna. Av motionssvaret framgår dock att man från kommunen inte riktigt förstått vad NPF-säkra skolor innebär. Det handlar inte om att göra anpassningar för enskilda elever – det görs säkert efter bästa förmåga. Det handlar om ett förhållningssätt där man arbetar med att den pedagogiska och fysiska miljön för alla elever förändras så att betydligt fler kan vara inkluderade i den vanliga verksamheten. Exempel på åtgärder har varit att begränsa lärarens ”talartid” i klassrummet, gemensamma rutiner för hur lektioner börjar och slutar oavsett ämne och schema med bildstöd på plats i klassrummen. Att göra individuella anpassningar i större utsträckning är svårarbetat för pedagogerna och medför ofta att elever upplever sig bli särbehandlade. Den skola som gått i bräschen för det här är Källbrinksskolan i Huddinge där man bedrivit en systematisk omställning under flera år.¹

Förutom att behovet av individuella anpassningar och särskilda undervisningsgrupper minskat har skadegörelsen minskat avsevärt. Det finns naturligtvis fortfarande barn/ungdomar som har behov av ännu mera anpassningar men de är betydligt färre.

Det finns exempel på skolor i Nacka som har börjat titta på det här men det görs långt ifrån på samtliga skolor. Här överlåter kommunen i princip helt ansvaret på skolorna själva, men kunskaperna ute på skolorna varierar avsevärt. Vänsterpartiet anser att Nacka ska ha ambitionen att alla kommunens skolor ska vara NPF-säkrade eftersom det visat sig att fler elever får bättre utbildning utan att det kostar mer – snarare finns det tecken som tyder på att det skulle kosta mindre. Vissa variationer – beroende på olika lokala omständigheter – är bra, men många pedagoger upplever att det skulle behövas tydligare ramar och mer stöd från kommunen. Inom elevhälsan finns spetskompetens med avseende på vad olika diagnoser innebär och vad lämpliga åtgärder kan vara, och det är viktigt att de medverkar i arbetet med omställningen till NPF-säkra verksamheter. Men att bygga omställningen på enstaka handledningstillfällen är knappast görbart. Det behövs gemensamma

studiedagar, föreläsningar och kurser samt att alla skolor uppmuntras och får det stöd de behöver för att genomföra det. I förra motionssvaret ansåg kommunen att det inte skulle redovisas i Jämföraren för att det skulle kunna tolkas som att vissa skolor inte arbetar med anpassningar – men det är alltså inte det som är skillnaden mellan att NPF-säkra eller inte – det är olika arbetsmetoder och förhållningssätt som avses.

I förra motionssvaret angavs att man arbetat med kompetensutveckling under en viss tidsperiod inom det här området. Men det måste göras löpande – det anställs ny personal och det kommer ny forskning. Karolinska institutet har omfattande forskning på området och anordnar varje år, på elevernas höstlov (undantaget 2020) NPF-skoldagarna. En del av dessa föreläsningar går att i efterhand ta del av på UR. Det finns också många andra kurser och föreläsningar. Men eftersom en stor del av skolans personal inte ens känner till det behövs mera av central styrning och information. Dessutom kostar många kurser en hel del pengar och i dagsläget har skolorna ofta svårt att få ekonomin för den dagliga verksamheten att gå ihop vilket gör att man inte har råd med kompetensutveckling i den omfattning som behövs. Många pedagoger upplever att en hel del av det som görs på olika möten och studiedagar inte är särskilt meningsfullt. Utöver sådana schemalagda aktiviteter är man som pedagog i stor utsträckning själv hänvisad till att leta efter lämpliga kurser, föreläsningar, litteratur osv och då skulle man ha stor nytta över någon typ av ”lista” på vad som finns och är viktigt. Det är inte detaljstyrning av verksamheterna vi efterlyser – vi vill att man pekar ut riktningen för att få en mera likvärdig skola i kommunen. Det går inte att ta politiskt ansvar för verksamheternas kvalitet när överblick av hur det ser ut saknas.

Vänsterpartiet yrkar:

- att* kommunen har som mål att samtliga kommunens skolor är NPF-säkrade
- att* en sammanställning görs av hur långt de olika skolorna kommit i sitt arbete med att NPF-säkra verksamheten och den fysiska miljön för att man ska kunna göra en bedömning av vilka insatser som behövs
- att* en sammanställning görs av kunskapsläget bland skolornas personal, som uppdateras löpande med syfte att bättre tillgodose behoven av kompetensutveckling
- att* kommunen aktivt arbetar med att löpande förbättra skolpersonalens kunskaper genom att exempelvis ordna föreläsningar och kurser utifrån de behov man identifierat

Vänsterpartiet Nacka

Tomas Ottosson

Fredrik Holmqvist

